

KINCSES
PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓ

Intézmény OM azonosítója 032701	Nkt. 26.§ (1) bek. alapján készítette a nevelőtestület bevonásával az óvoda igazgatója Lehetőzki Anna Edina igazgató
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások	
A Pedagógiai Programot a nevelőtestület elfogadta nevelőtestület nevében	Az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított szakmai munkaközösség-vezetők nevében
A pedagógiai programot a fenntartó a 199/2025 (VIII. 13.) határozatszámon jóváhagyta fenntartó képviseletében 	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak a szülői közösség képviseletében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az intézmény honlapján: www.kincsesovoda.hu	
A hatálybalépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény 2020. 09.01. napjától érvényben lévő Pedagógiai Program.	
Érvényes: A kihirdetésnapjától, visszavonásig	

Tartalomjegyzék

1. A Program jogszabályi alapja	5
2. Bemutakozás.....	6
2.1. ÉRDI KINCSES ÓVODA.....	8
2.2. ÉRDI KINCSES ÓVODA FÁCÁN TAGÓVODÁJA	11
2.3. ÉRDI KINCSES ÓVODA HARKÁLY TAGÓVODÁJA	13
2.4. ÉRDI KINCSES ÓVODA KUTYAVÁRI TAGÓVODÁJA.....	16
2.5. ÉRDI KINCSES ÓVODA ÓFALUSI TAGÓVODÁJA.....	18
2.6. ÉRDI KINCSES ÓVODA TÁLLYA TAGÓVODÁJA.....	20
2.7. ÉRDI KINCSES ÓVODA TÜNDÉRKERT TAGÓVODÁJA	22
3. Küldetés, jövőkép	24
4. Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései	24
5. Óvodai nevelésünk feladatai	27
5.1. Egészséges életmód szokásainak alakítása	27
5.2. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	31
5.3. Anyanyelvi és értelmi fejlesztés	32
6. A gyermekek tevékenységformái	34
6.1. Játék.....	34
6.2. Verselés, mesélés	35
6.3. Ének, zene, népi játék, tánc	36
6.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	37
6.5. Mindennapos mozgás	38
6.6. A külső világ tevékeny megismerése	39
6.7. Munka jellegű tevékenységek.....	42
6.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	43
7. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	45
8. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	46
9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	48
9.1. Egészségnevelési elvek, tevékenységek. Egészségfejlesztési program	48
9.2. Környezeti nevelési elvek, tevékenységek.....	49
10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	51

11. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének, fejlesztésének elvei.....	52
11.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek	53
11.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek	53
11.1.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek	56
11.1.3. Tehetséges gyermekek.....	57
10.2.1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	58
10.2.2. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek	59
12. Speciális egészségügyi ellátást igénylő gyermekek	59

1. A Program jogszabályi alapja

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- Az Érdi Kincses Óvoda hatályos alapító okirata
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve
- https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

- Szakmai ajánlás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók neveléséhez-oktatásához

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/BTMN_szakmai_ajanlas.pdf

2. Bemutatkozás

Intézményünk neve: **ÉRDI KINCSES ÓVODA**

Az intézmény székhelyének címe: 2030 Érd, Edit u 3.

telefonszáma: 23-365-968

email címe: kincses@erd.hu

Hitvallásunk:

„Arra taníts, hogy önálló lehessen, hogy büszke lehessen magamra! Hogy elgondolkozzam rajta, hogy képessé váljak rá, hogy eldönthessem, hogy véghez vigyem. Én magam! Mert ez az út vezet el a gyermeki lét végső céljához, a boldog felnőtté válásig.”

(Maria Montessori)

Az Érdi Kincses Óvoda tagintézményei a kertvárostól Ófaluig helyezkednek el. Óvodánk és tagintézményei kulturált, gyermekbarát, családias, derűs és harmonikus környezetben várják a gyermekeket. Óvodapedagógiai munkánkban kiemelt jelentőségű a hagyományos erkölcsi értékrend jelenléte, annak hiteles és lelkiismeretes átadása. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modellértékűnek tartjuk az óvodapedagógus személyiségét, viselkedését. A gyerekekkel való kapcsolatunk szempontjából elsődleges feladatunk az érzelmi biztonság megteremtése, megőrzése, a kölcsönös megbecsülés, tisztelet, empátia és szeretet kialakítása. Nevelési programunk középpontjában a játék áll. Valljuk, hogy a játék a kisgyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze is. A bennünket körülvevő világ megismerését természetes környezetben valósítjuk meg. Mindennapi nevelőmunkánk során játékba integrált korszerű, cselekvő-felfedező, alkotó képességet, kreativitást elősegítő tevékenységeket kezdeményezünk. Fokozott figyelmet fordítunk a szociális és kulturális különbségek mellett a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, képességeinek, fejlettségének megfelelő egyéni foglalkoztatásra.

Az óvodások eredményes és hatékony nevelése érdekében nevelőpartneri viszony kialakítására törekszünk minden családdal. Intézményünkben az Érdi Kincses Óvoda Szülői Szervezete segíti az óvodák és a családok közötti szoros együttműködést.

Szakmai munkánkat óvodapszichológus és gyógypedagógus is segíti.

Tagintézmények neve, elérhetősége:

Érdi Kincses Óvoda Fácán Tagóvodája

2030 Érd, Fácán köz 33.

23-748-065

facan@erd.hu

Érdi Kincses Óvoda Harkály Tagóvodája

2030 Érd, Holló u. 3.

23-365-312

kincsesharkaly@erd.hu

**Érdi Kincses Óvoda Kutyavári
Tagóvodája**

2030 Érd, Kutyavári utca 10.

23-375-160

kincseskutyavar@erd.hu

Érdi Kincses Óvoda Ófalusi Tagóvodája

2030 Érd, Fő u. 12.

23-365-769

kincsesofalu@erd.hu

Érdi Kincses Óvoda Tállya Tagóvodája

2030 Érd, Tállya u. 1.

23-375-516

kincsestallya@erd.hu

**Érdi Kincses Óvoda Tündéerkert
Tagóvodája**

2030 Érd, Felső út 51.

23-365-514

tunderkert@erd.hu

Az intézmény fenntartója Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata.

2.1. ÉRDI KINCSES ÓVODA

„Lásd a fényt, ne bánts, mi érted él! Halld a szót, mit föld, az ég beszél.

Nézd a bolygót! Oly`tisza kék. Élj ma úgy, hogy éljen még!”

(Orbán Tamás)

Az Edit utcai épület 1983 szeptemberében a lakótelep közepén, bölcsődével, konyhával egybeépítve 4 csoportos óvodaként nyitotta meg kapuit a gyermekek előtt. 2010-ben az intézményt két csoporttal bővítették, 2018-tól az Érdi Kincses Óvoda nevet viseli. Csoportneveink természethez közeli: Levendula, Nefelejcs, Nárcisz, Liliom, Hóvirág, és Napraforgó. A csoportszobák igényesen és gazdagon felszereltek. Az épület helyet ad a gyermekek kellő mennyiségű és minőséget kielégítő mozgásigényére egy sokféle mozgásfejlesztő eszközöket szolgáló tornaterem is. Az épület egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvoda munkatársainak és a gyermekeknek: nevelői szoba, logopédiai szoba, mely alkalmas egy vagy több gyermek egy időben történő fejlesztésére is. A változatos növényvilágú udvaron homokozók, ügyességet és mozgásfejlesztést szolgáló játékok, nyári időszakra árnyékolók, párapu biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét.

Igyekezünk gyermekeink számára olyan kulturált környezetet létrehozni, amely lehetővé teszi a természet és a környezet szépségeinek megismerését, megóvását, a gyönyörködő rácsodálkozást.

A fenntarthatóság pedagógiája iránti töretlen elkötelezettségünk eredményeként 2020-tól kiemelt feladatunknak választottuk a környezetvédelmet és fenntarthatóságra való nevelést, a kora gyermekkorban megalapozható környezettudatos magatartás formálását, a közösségi, egészséges életvitelre, a fenntartható fejlődésre nevelést, a gyermekek, családok ökológiai szemléletformálását. A környezetvédelem az óvoda minden dolgozójának feladata, és a szülőktől is elvárjuk a példamutatást. Olyan viselkedés mintákat közvetítünk, amelyek elsősorban az érzelmeiken keresztül hatnak a gyermekekre. Fontos, hogy a gyermekek védjék az élő természetet, gondozzák, gondoskodjanak életfeltételeik biztosításáról. Helyi adottságunkból adódóan (lakótelepi környezet) elsősorban a közvetlen környezet megismerésére, megszerettetésére, védelmére van módunk. Fontosnak tartjuk, hogy tiszteljék az élő természetet, növényeket, állatokat. A természet szerető környezetkímélő magatartás, - a pozitív viszonyulás személyiségbe történő beépülését az óvoda csak a családok megnyerésével, a közös törekvések eredményeként valósíthatja meg. Törekszünk a párhuzamos partneri kapcsolat kialakítására,

céljaink megvalósulása érdekében változatos, játékos és motiváló tevékenységeket szervezünk - oly módon, hogy abban a szülők is aktív szerepet vállalhassanak.

Büszkék vagyunk, hogy az elmúlt években elnyertük a Zöld Óvoda, az Állatbarát Óvoda, a Madárbarát Óvoda és a Biztonságos Óvoda címet is.

A „Zöld Óvoda” cím által közvetített értékeket kiemelten építjük be óvodai nevelésünk mindennapi folyamatába, a környezeti és az egészségnevelési prioritásokat hangsúlyosan kezeljük:

- Az udvar egy részén virágos és magasított ágyásokat alakítottunk ki, ahol a gyermekek maguk is gyakorolhatják a növények gondozását.
- Mindegyik csoportszobában létrehoztunk az adott évszakra jellemző természetsarkot
- Folyosónkon környezeti fal található, melyet aktualitásnak megfelelően változtatunk
- Minden csoportban megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés
- Napi tevékenyegbe ágyazva megismertetjük a gyerekeket az újrahasznosítás fogalmával
- Komposztáló napi használata
- Interaktív, környezettudatosságot alakító, fejlesztő kinti és benti játékok.
- Energiatakarékosság vízzel, árammal, papírral a mindennapi tevékenységekbe ágyazva
- Megemlékezés a Zöld jeles napokról

Háromszoros Állatbarát Óvodaként fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek már kis korban megtanulják a felelős állattartás alapjait, valamint a természet és az állatok iránti tiszteletet és szeretetet.

Állatokkal való közvetlen kapcsolatot biztosítunk:

- állatsimogató programokat szervezünk,
- állatgondozás:
 - madarak életének folyamatos nyomon követése: téli madáretetés, madáritatók kihelyezése, madárodúk telepítése,
 - gondoskodunk az udvaron lakó egyéb állatokról: sün odú, bogárlak készítése, folyamatos megújítása,
 - csiga és hal gondozása,
- környezetvédelmi és állatvédelmi témahetet tartunk,
- mesékkel, játékokkal és kreatív foglalkozásokkal segítjük, élményeken keresztül biztosítjuk az állatokkal kapcsolatos érzékenyítést, az állatvédelem fontosságát,

- bevonjuk a civil állatvédő szervezeteket: állatmentő szervezetek óvodai látogatása vagy közös programok révén a gyerekek megismerhetik az állatvédelem gyakorlati oldalát.

ÉRDI KINCSES ÓVODA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	Szüreti multság	x	
	Népmese napja	x	
OKTÓBER	4. Állatok világnapja		x
	Tök jó hét		x
NOVEMBER	Márton nap	x	
	Adventi Vásár	x	
DECEMBER	Mikulás		x
	Karácsony		x
JANUÁR	Egészség hét		x
FEBRUÁR	Medve hét		x
	Farsang		x
MÁRCIUS	Március 15		x
	22. Víz világnapja		x
ÁPRILIS	Húsvét		x
	22. Föld Napja		x
MÁJUS	Anyák napja	x	
	10. Madarak és fák napja		x
	Kincses hét	x	
	Évzárók, ballagások	x	

2.2. ÉRDI KINCSES ÓVODA FÁCÁN TAGÓVODÁJA

„Lehet, hogy elfelejtik mit mondtál neki, de soha nem fogják elfelejteni, hogy hogyan érezték magukat szavaidtól.”

(Carl Viliem Buechner)

Az Érdi Kincses Óvoda Fácán Tagóvodája Érd zöldövezeti, kertvárosi részén helyezkedik el, a Fácán közben. Az épületet 2018 nyarán vehettük birtokba.

Pedagógiai szemléletünkben mindig a gyermek az első. Minden kisgyermeket a saját fejlődési szintjén kezelünk, fontos számunkra, hogy az egyéni képességeket és az életkori sajátosságait vegyük figyelembe, és onnan próbáljuk a legtöbbet kihozni belőle. Tehetséggondozásunk is erre összpontosít.

Óvodánkban 5 csoport működik. Mivel intézményünk elnyerte a Madárbarát óvoda címet, így csoportjainkat is madarokról neveztük el: Cinege, Csalogány, Zöldike, Pacsirta és Fecske.

Csoportszobáink jól felszereltek, saját öltözővel és mosdóval rendelkeznek. A gyermekek egyéni sajátosságait szem előtt tartva az ő méreteikhez igazodnak.

Óvodánk a környezettudatosság megalapozására fordít kiemelt figyelmet.

Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás kialakítására, az egészség megóvására és a mozgás megszerettetésére. Mivel óvodánk kertvárosi részen helyezkedik el, így a helyi adottságaink lehetővé teszik közvetlen, illetve tágabb környezetünk megismerését is. Szeretnénk, ha az óvodás gyermekeink megismernék, szeretnék, védenék és óvnák a természetet, a természeti értékeket.

Programjaink összeállításában a változatosságra törekszünk: vannak óvodai szintű, valamint a szülőkkel közös programjaink. A néphagyományhoz kapcsolódó eseményeink is mindig nagy népszerűségnek örvendenek. A környezetvédelmi jeles napok minden csoportban kiemelt jelentőségűek. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők is bepillantassanak a csoport életébe.

A gyermek nevelése és fejlődése a család és az óvoda szoros együttműködésével lehet eredményes.

ÉRDI KINCSES ÓVODA FÁCÁN TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	Szüreti mulatság	x	
OKTÓBER	4. Állatok világnapja		x
	Tök jó nap	x	
NOVEMBER	Márton nap	x	
DECEMBER	Mikulás		x
	Karácsony		x
JANUÁR	Egészség hét		x
FEBRUÁR	Farsang		x
MÁRCIUS	22. Víz világnapja		x
ÁPRILIS	húsvét		x
	22. Föld napja		x
MÁJUS	10. Madarak és fák napja		x
	Gyermeknap	x	
	Búcsúzás	x	

2.3. ÉRDI KINCSES ÓVODA HARKÁLY TAGÓVODÁJA

„Jó kertész, aki igazán nevel, tudja, hogy a magban minden benne van.”

(Müller Péter)

Óvodánk Érd madárnevű utcáinak területén helyezkedik el. Az óvoda korábbi épülete a Harkály utcában volt, nevünket innen örökítettük át. A jelenlegi épületbe 2012-ben költöztünk, melyben tíz évig három csoport működött és egy tornaterem állt rendelkezésünkre. A megnövekedett gyermeklétszám miatt 2022-ben még egy csoport került kialakításra, így tornatermünk funkciója megszűnt. Csoportjaink elnevezése is tükrözi elhelyezkedésünket - négy madárról kapták a nevüket: Fülemlüle, Sármány, Tengelice, Szalakóta. A csoportok vegyes életkorúak, melyek lehetőséget teremtenek arra, hogy testvérek, barátok – több szempontot figyelembe véve - egy közösségbe járhassanak. Csoportszobáink tágasak, világosak, berendezésük esztétikus. A mosdók, öltözők közvetlenül a csoportszobákból nyílnak. Az udvaron homokozók, pihenő padok, asztalok, mászókarrendszerek, csúszdák találhatóak, amelyek lehetőséget biztosítanak az önfeledt játékra, a gyerekek mozgásigényének kielégítésére, mozgásos tapasztalatainak rendszeres bővítésére. Az épületet körbeveszi egy térköves rész is, amely lehetővé teszi, hogy az időjáráshoz igazodva, a szabadban tartózkodhassunk a gyerekekkel. Óvodánk jól felszerelt: a csoportszobákban az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő változatos játékok, fejlesztőjátékok találhatóak; mozgás tevékenységekhez mobilizálható sportszerek, kézi szerek állnak a rendelkezésünkre, valamint IKT eszközök segítik nevelőmunkánkat. Intézményünkben logopédiai szoba is található, mely helyszíne a logopédiai, óvodapszichológusi, valamint az egyéni, szakemberi megsegítést igénylő foglalkozásoknak, fejlesztéseknek.

A korábbi épületben megteremtett családi légkört sikerült tovább vinnünk az új épületünkbe is, a tágas helyiségek, a magasabb gyermeklétszám ellenére is érezhető az óvodán belüli összetartozás, a „Harkályosok” érzése.

Nevelőmunkánkban kiemelt szerepet tölt be a néphagyományőrzés, néphagyományápolás, valamint környezetünk védelme, és - híven óvodánk, csoportjaink elnevezéséhez - a madarak védelme. Csoportjaink ún. befogadó csoportok, mely szerint egy-egy csoport egy-egy évszaknak, az évszakhhoz tartozó néphagyományoknak a befogadó csoportja: a Sármány az őszi, a Tengelice a tavasz, a Szalakóta a tél, a Fülemlüle a nyári befogadócsoporthoz, mindez megjelenik a csoportok

színében, hangulatában, dekorációjában is. Múltunk, hagyományaink megismerése, átörökítése által fejlődik a gyermekek szülőföld, haza iránti szeretetük, tiszteletük. Játékos tevékenységek során, szokások, ünnepek megtartása által megismertetjük óvodásainkat népszokásainkkal, néphagyományainkkal.

Nevelésünk során olyan ismeretekhez, tapasztalatokhoz, élményekhez juttatjuk az óvodánkba járó gyermekeket, amelyek által a környezetükért felelősséget érző, a természetet szerető és óvó, a fenntarthatóság irányában elkötelezett, az egészségtudatos életvitel alapjait ismerő felnőttekké váljanak. Óvodai környezetünket úgy alakítjuk, hogy a gyermekek közvetlen tapasztalatszerzés útján ismerjék meg környezetünket, természetünket, aktívan részt vegyenek állatok, növények gondozásában, védelmében. Minden csoportban természetpolc található, madáretető, madáritatók vannak az udvaron több helyen, kiskertekben ültethetnek a gyerekek zöldségeket, melyek gondozásában folyamatosan részt vesznek. A tapasztalati, ismeretszerzési lehetőségeket folyamatosan bővítjük, a meglévőket újítjuk, újra gondoljuk az idő előrehaladtával.

Óvodai programjaink több területen valósulnak meg: vannak csoportszintű, óvodai szintű, a szülőkkel közös programjaink, valamint külsős előadók által nyújtott programok (báb, színházi, zenés előadások, koncertek, ismeretterjesztő, környezetvédelemmel, természettel, természetvédelemmel kapcsolatos előadások). A programok elsősorban két kiemelt területünkre épülnek, ill. területünkhöz kapcsolódnak: népszokásokhoz, néphagyományokhoz, jeles napokhoz, jeles zöld napokhoz, ünnepekhez. Célunk, hogy az óvodánkba járó gyermekek az óvodába lépés pillanatától kezdve jól, biztonságban érezzék magukat, és az itt eltöltött évek alatt a családi nevelés kiegészítéseként egyéni képességeiknek megfelelő, fejlődésükhöz minden támogatást megkapó nevelésben részesüljenek.

ÉRDI KINCSES ÓVODA HARKÁLY TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	<i>Takarítás világnapja</i>		x
OKTÓBER	<i>4. Állatok világnapja</i>		x
	Szüret		x
NOVEMBER	Márton nap	x	
	Egészség hét		x
DECEMBER	Mikulás		x
	Adventi barkácsdélután	x	
	Karácsony		x
FEBRUÁR	Farsang		x
	Télüzés, Kiszézés	x	
MÁRCIUS	<i>22. Víz világnapja</i>		x
ÁPRILIS	Tavaszi gyermek-szülő játszódélután	x	
	Húsvét		x
	Egészség hét		x
	<i>22. Föld napja</i>		x
MÁJUS	<i>10. Madarak és fák napja</i>		x
	Gyermek hét		x
	Ballagás	x	
JÚNIUS	Kirándulás	x	
	<i>5. Környezetvédelmi világnap</i>		x

2.4. ÉRDI KINCSES ÓVODA KUTYAVÁRI TAGÓVODÁJA

„Akkor jó a világ, ha jó benne gyerekek lenni.”

(Véghelyi Balázs)

Az óvoda épülete 1976-ban épült, Érd kertvárosi részében, eredeti funkciója szerint is óvodának, nevünket az épülettől párszáz méterre található Kutyaavár romjai ihlették. A felmerülő igények hatására többször, legutóbb 2013-ban bővítették és korszerűsítették az épületet. A felújítás során tornaszobával, sportszertárral, logopédiai és egészségügyi szobával bővült az épület, 2017-ben pedig egy sósobát is kialakítottunk, melyet rendszeresen látogatunk a gyermekekkel. Az intézmény jelenleg 297 gyermek napközbeni ellátását valósítja meg öt szinten. Az intézménybe való bejutás akadálymentes, a földszinten mozgáskorlátozott mosdó található. A látássérültek tájékozódásának megkönnyítésére Braille írással is megjelenítették a helyiségek neveit. Óvodánk kapuja elektromos zárral felszerelt, melyet a különböző helyiségekből közvetlenül nyithatunk. Csoportszobáink berendezése 90%-ban fából készült bútorokból áll, elrendezésük a gyermekek életkori sajátosságainak és igényeinek megfelelőek, esztétikusak, hangulatuk minden csoportban az ott dolgozó felnőttek személyiségét tükrözik. Dekorációinkat a környezettudatosságot szem előtt tartva készítjük, legtöbb esetben saját kezűleg, a gyermekek bevonásával.

Egyéni arculatunk a környezettudatos nevelés köré épül, szeretnénk, ha a gyermekek megszerelnék, megismernék és tisztelnék a természetet, megismernék a természet értékeit, az egészséges életmód alapjait. Célunk sokoldalú, harmonikus fejlődésük elősegítése, kibontakoztatása, a gyermeki személyiség életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve. Segítünk abban, hogy minden gyerek képességének megfelelő, számára kedvező tevékenység által gazdagíthassa személyiségét és a közösséget. Nevelésünket demokratikus óvodai légkörre építjük, amely gyermekközpontú és aktív részvételen alapul. A csoportok nevei is óvodánk természetközelségét tükrözik: Mackó, Méhecske, Süni, Nyuszi, Pillangó, Őzike, Mókus, Róka, Csigabiga és Bagoly csoport. A zöldövezeti elhelyezkedésből adódóan a nagy területű, változó felületű (homok, fű, gumitégla, térkő) udvar biztosítja a gyermekek számára a mindennapi mozgást, levegőzést. Az intézményben a sokoldalú személyiség fejlődését, az egészséges nevelés megvalósulását az óvodapedagógusok, dajkák és pedagógiai asszisztensek együttműködve

biztosítják. Munkánkat szükség esetén logopédus, gyógypedagógus, mozgásfejlesztő és óvodapszichológus segíti.

A környezettudatos magatartás megalapozását, az egészséges életmódra való törekvést, a környezetvédelem fontosságát szem előtt tartva 2014-ben megpályáztuk és elnyertük a Zöld Óvoda címet, amit 2017-ben, majd 2020-ban újabb sikeres pályázat révén megtartottunk. A mindennapi tevékenységek mellett kiemelt fontosságúak óvodánkban a Zöld Jeles Napok (Autómentes világnap, Állatok világnapja, Földünkért világnap, Újrapapír világnapja, Víz világnapja, Egészségügyi világnap, Föld napja, Madarak-fák napja). Csoportjainkban nagy hangsúlyt fektetünk az újrahasznosításra, minden csoportban szelektív hulladékgyűjtő van kihelyezve. A Szülőket is lelkesítjük, bevonjuk az újrahasznosítható anyagok gyűjtésébe. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok használatát a kreatív foglalkozásokon. Ezzel is erősítjük a gyerekekben, hogy olyan tapasztalatokat, élményeket, ismereteket szerezzenek, amelyek által a természetet szerető, óvó, környezetükért felelős felnőttekké váljanak, emberi felelősségérzetük fejlődjön, környezettudatos magatartási szokásaik megalapozódjanak.

ÉRDI KINCSES ÓVODA KUTYAVÁRI TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	<i>Autómentes világnap</i> Őszi Gyümölcs Ünnepe		x
OKTÓBER	<i>4. Állatok világnapja</i>		x
DECEMBER	Mikulás		x
	Karácsony	x	
FEBRUÁR	Farsang		x
MÁRCIUS	<i>22. Víz világnapja</i>		x
	Március 15-dikei megemlékezés		
	<i>Újrapapír világnap</i>		
ÁPRILIS	Húsvét		x
	<i>22. Föld napja</i>		x
MÁJUS	<i>10. Madarak és fák napja</i>		x
	Gyermeknap		x
JÚNIUS	Óvoda búcsúztatók	x	

2.5. ÉRDI KINCSES ÓVODA ÓFALUSI TAGÓVODÁJA

„Mi nem az átlagot keressük, hanem minden gyermekben meglátjuk az egyedit!”

Az intézményünk épülete az 1900-as években a város első községházaként működött. Az 1950-es évektől kezdődően köznevelési intézményként funkcionál.

Óvodánk négy csoportos, családi hangulatú óvoda. A csoportok heterogén összetételűek, a fenntartó által engedélyezett férőhelyünk száma 80 fő. Alkalmazotti létszámunk 15 fő. Gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens is segíti szakmai munkánk eredményességét. A csoportok összetételének meghatározásakor figyelemmel kísérjük, hogy az azonos csoportba járó gyermekek aránya, mint életkorban, mint pedig a nemek összetételében közel azonos számú legyen.

Termeink barátságosak, családi légkörűek a gyermeki személyiséghez közel álló színes színek uralják. Az évszakoknak és az időszerezéseknek megfelelően szépítjük, díszítjük az óvoda helyiségeit. Az épület sajátosságaiból adódóan a gyermeköltözők az egyetlen közös folyósón vannak elhelyezve, innen nyílnak a csoportszobák. Az óvoda udvarában található különálló épületben kapott helyet a tornaszoba és a fejlesztő helyiségek.

Tágas füves óvodaudvarral rendelkezünk változatos játékeszközökkel, melyek biztosítják a gyermekek mozgásigényének kielégítését. A kihelyezett kerti padok, asztalok és az árnyas fák, lehetőséget adnak a természetben történő tevékenységek megvalósítására az őszi a tavaszi és a nyári évszakokban. A kiskertek a játszó résztől távolabb egy külön részen kerültek kialakításra úgy, mint a komposztálóládák.

Udvarunk számos gyümölcsfával és gyümölcsöt termő bokorral beültetett, melyet a gyermekekkel közösen gondozunk és szüretelünk. Gyógynövény kertünk, veteményeskertünk, bogárhotelünk, mezítlás parkunk, madárodúink és madáretetőink, komposztládáink segítik a gyermekek közvetlen természetközeli élményeinek megtapasztalását mely által ismeretekhez jutnak. Gyógynövény kertünkben folyamatosan bővítjük a kínálatot, ezeket ősszel kiszárítjuk és teát készítünk belőlük. Fontosnak tartjuk, hogy megláttassuk a gyermekekkel a természet szépségét, szeretetét, felelősségtudatuk formálását és alakítását a természetvédelem iránt. Mindezt Zöld Óvodaként és Madárbarát Óvodaként kiemelt feladatunknak tekintjük.

Intézményünk természetközeli elhelyezkedése olyan lehetőségeket tár elénk, amellyel az év minden évszakában igyekszünk maximálisan élni (a közeli Duna part, Kakukk hegy, a Duna árterében található tanösvény). Jeles napjaink alkalmával is a Zöld Óvoda szellemében szervezzük a programjainkat. Éves szinten két óvodai szintű kirándulást szervezünk és egyet pedig szülőkkel közösen.

Sajátos arculatunk a környezettudatos nevelés. Az egyéni sajátosságok figyelembevételével törekszünk a gyermekek személyiségének kibontakoztatására és fejlesztésére. A képességfejlesztéseket differenciáltan végezzük. A pozitív személyiségfejlesztés céljából minden esetben a gyermeki jó tulajdonságok a pozitívumok kiemelésére törekszünk.

Nagy hangsúlyt fektetünk a tapasztalyszerzések során a tevékenységközpontúságra, hogy a gyermekek saját élményként éljék át és sajátítsák el az ismereteket. Fontosnak tartjuk a tevékenységek komplexitását az ismeretek játékos formában történő átadását.

A városi rendezvényeken gyermekeink részvételével képviseljük óvodánkat, valamint a helyi könyvtárak programjaiba is becsatlakozunk.

A nevelési év során több nyitott napot, közös kirándulást tartunk, ahol lehetőségük van az érdeklődő szülőknek az óvodánk mindennapi életébe betekintést nyerni

ÉRDI KINCSES ÓVODA ÓFALUSI TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	Szüreti multság	x	
OKTÓBER	4. Állatok világnapja		x
NOVEMBER	Egészségnap	x	
DECEMBER	Mikulás		x
	Adventi készülődés	x	
	Karácsony		x
FEBRUÁR	Farsang	x	
MÁRCIUS	22. Víz világnapja		x
ÁPRILIS	Húsvéti kézműves nap	x	
	Húsvét		x
	22. Föld napja		x
MÁJUS	10. Madarak és fák napja	x	
	Gyermekhét	x	
	Évzárók, ballagások	x	

2.6. ÉRDI KINCSES ÓVODA TÁLLYA TAGÓVODÁJA

„Annál nagyobb ajándékot nem is lehet adni egy gyereknek, mint hogy egészségben neveled.”

(Lilu)

Óvodánk Érd kertvárosi részében, Érdligeten található. Érd első óvodái közé tartozik. Jelenlegi épületünket 1966-ban vettük birtokba. Családi házból alakították át, s ez egyedi hangulatot kölcsönöz az épületnek, a családiasság, otthonosság érzetét kelti.

Intézményünk 72 férőhellyel rendelkezik. Csoportjaink vegyes életkorúak, a Kisróka, Méhecske és a Süni nevet kapták. Az épület adottságaiból következik, hogy a kiszolgáló helyiségeink szűkösek. Mindhárom csoport egy mosdóhelyiségen osztozik. Gyermeköltözőnk a folyosón található. Kisméretű szertárunkban tároljuk a tornaeszközöket, és az egyre bővülő közös fejlesztőjátékainkat. Tornaszoba és logopédiai szoba kialakítására sajnos nincs lehetőségünk, így az irodában történnek a fejlesztő foglalkozások. A mozgásfejlesztést jó idő esetén az udvaron, egyébként a csoportszobákban végezzük, ehhez sokféle tornaszer áll a rendelkezésünkre. Csoportszobáink 40m² alapterületűek. Berendezésük esztétikus, és a gyermekek igénye szerint való. Udvarunk két részből áll. Egy kisebb és egy nagyobb játszóudvarból. Mindkettő gumitéglával borított, és korszerű szabványnak megfelelő mozgásfejlesztő játékokkal felszerelt. Óvodánk egy nagyobb füves játszóudvarral is rendelkezik, melyet pár perces sétával érünk el. Itt veteményeskertet is kialakítottunk. Óvodánk játékkészlete, és a személyiségfejlesztéshez szükséges eszköztára minden évben bővül.

Óvodánkban az egészséges életmódra nevelés hangsúlyos szerepet kap. Az egészséges életmódra nevelés mellett fő célunk és feladatunk, hogy a gyerekeket a környezetünk védelmére neveljük. Pedagógiai munkánkkal igyekszünk elősegíteni a gyermekek kiegyensúlyozott testi - lelki szellemi fejlődését. Feladatunknak tekintjük minden kisgyermekben meglátni a jót, erősíteni pozitív tulajdonságait, s önnön képességeihez mértén fejleszteni.

ÉRDI KINCSES ÓVODA TÁLLYA TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	Szüreti mulatság	x	
OKTÓBER	<i>4. Állatok világnapja</i>		x
NOVEMBER	<i>Egészségnap</i>	x	
DECEMBER	Mikulás	x	
	Adventi készülődés		
	Karácsony		x
FEBRUÁR	Farsang		x
MÁRCIUS	<i>22. Víz világnapja</i>		x
ÁPRILIS	Húsvéti kézműves nap		
	Húsvét		x
	<i>22. Föld napja</i>		x
MÁJUS	<i>10. Madarak és fák napja</i>		x
	Gyermekhét	x	
	Évzárók, ballagások	x	

2.7. ÉRDI KINCSES ÓVODA TÜNDEKERT TAGÓVODÁJA

„Én azt hiszem, gyereket csak úgy lehet nevelni, ha az ember megtisztelti azzal, hogy komolyan veszi.”

(Szabó Magda)

A Tündéerkert Tagóvoda Érd kertvárosi, zöldövezeti részén helyezkedik el, a központjához közel, így a gyermekek számára is gyalogosan érhető el a közművelődési intézmények nagy része: Gyermekkönyvtár, Zenei könyvtár, Művelődési Központ, a Földrajzi Múzeum és a múzeumkert.

Az intézmény eredetileg lakóépületnek épült. A szűkebb tereknek, kisebb csoportszobáknak köszönhetően a családi hangulat és az alacsonyabb csoportszám kétségtelenül az egyik legfontosabb az ide járó családok számára. 4 csoportunk egy-egy kerti virágról kapta nevét: Jázmin, Margaréta, Pitypang és Tulipán.

Tágas, árnyékos udvarunkon örökzöldek, lombhullatók, gyümölcsfák, virágoskert, veteményeskert, sziklakert, gyógynövények mind megtalálhatók. Arculatunk mindezek miatt lett „KERTBARÁT” óvoda. Elnevezésünkhöz hűen fokozott figyelmet fordítunk a kerti növény-, és állatvilág megismerésére, védelmére. A fák, bokrok, kerti virágok gondozása, bogarak, rovarok, madarak megfigyelése részei mindennapjainknak. Udvarunkon a füves terület mellett, található gumitéglás-betonozott rész is, amely lehetővé teszi a mindennapi levegőzést az esős, sáros időben is.

A környezeti adottságokat kihasználva egyik legfontosabb célunk a környezettudatos magatartás kialakítása, természetbarát szemlélet formálása, egészséges életmódra nevelés a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítésével.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodában töltött idő legnagyobb részében a gyermekek szabadon játszhassanak. A mindennapi tevékenységeket, a képességek fejlesztését és az ismeretek bővítését is játékos formában szervezzük. Így a gyermekek nem csak direkt, frontális formában fejlődnek, hanem észrevétlenül, kedvenc tevékenységük, a játék közben. Igazodunk az életkori sajátosságokhoz, ezen belül minden gyermek egyéni személyiségéhez, fejlettségi fokához.

Fontosnak tartjuk a hagyományok ápolását, melybe beletartoznak óvodánk saját hagyományai, a néphagyományok, a jeles napok és zöld jeles napok egyaránt.

ÉRDI KINCSES ÓVODA TÜNDEKERT TAGÓVODÁJA PROGRAMJAI

IDŐPONT	PROGRAM	SZÜLŐK SZÁMÁRA	
		NYITOTT	ZÁRT
SZEPTEMBER	Szüreti mulatság	X	
OKTÓBER	4. Állatok világnapja		X
DECEMBER	Mikulás		X
	Karácsony		X
JANUÁR	Egészség hét		X
FEBRUÁR	Farsang		X
MÁRCIUS	22. Víz világnapja		X
ÁPRILIS	Húsvét		X
	22. Föld napja		X
MÁJUS	Anyák napja		
	10. Madarak és fák napja		X
	Gyermeknap	X	
	Évzárók, ballagások	X	

3. Küldetés, jövőkép

Óvodánk neve „KINCSES” a gyermekek, mint a mi legföltettebb „kincseink” asszociáció és egyben pedagógiai hitvallásunkra való utalást jelenti. Fontos számunkra, hogy tagóvodáink a helyi sajátosságaikat, arculatukat megőrizve, az óvodapedagógusok módszertani szabadságát biztosítva vigyék tovább hagyományaikat. A közös Pedagógiai Program az alapja minden tagintézmény tevékenységének, de sokszínűségünket helyi adottságaink, sajátos arculatunk tükrözi.

4. Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

Az Érdi Kincses Óvoda a köznevelési hálózat részeként biztosítja az óvodai nevelés alapellátását. Feladatunknak tekintjük a gyermekek sokoldalú nevelését, készség- és képességfejlesztését a családi nevelés kiegészítéseként, a gyermekeket megillető jogok, az ő mindenek felett álló érdekeit szem előtt tartva. Az egyéni bánásmód biztosítása nélkülözhetetlen, melynek eredményeképpen gyermekeink alkalmassá válnak arra, hogy az iskolai tanulmányaikat megkezdhessék. Befogadóak vagyunk, elfogadjuk a gyermekek közti különbözőségeket, értékeljük az eltérő, szokatlan egyéni megoldásokat. Bátorítjuk a gyermekeket új utak keresésére. Biztosítjuk a fejlődéshez szükséges legoptimálisabb környezetet, az egyenlő hozzáférés lehetőségét, az önfeledt sokoldalú megtapasztaltatás lehetőségével. Tiszteletben tartjuk a gyermekek saját fejlődési tempóját egyéni, más-más ütemű érését. A gyermeki személyiség aktuális fejlődési állapotának feltérképezése után kiemelt feladatunk a szeretetteljes, természetes fejlődés segítése, tudatos, tervszerű nevelőmunkával.

A gyermekek fejlődésének elősegítését az óvodai nevelés rendszerén belül az óvodai élet tevékenységrendszerében kívánjuk megvalósítani úgy, hogy minden körülmények között igazodunk a gyermekek személyiségéhez és elősegítjük annak teljes kibontakozását.

Óvodai nevelésünk alapelvei:

1./ Az értékek közvetítése

Nevelésünk egyik alapfeladata az értékek közvetítése, felfedeztetése, értékteremtés, hazaszeretetre nevelés. Értéknek tekintjük a körülöttünk élők, társadalmunk és természeti környezetünk értékeit. Hangsúlyt fektetünk az állat- és növényvilág megismerésére, védelmére és megóvására. Fontos számunkra az élet tisztelete, a haza szeretete, a hagyományok őrzése, azok átmentése a jövőbe, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a fenntartható életre való környezettudatos nevelés, környezeti értékeink óvása, védelme, valamint az egészségtudatos életvitelre felkészítés.

2./ Családorientált nevelés

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben mi kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltünk be. Kölcsönös tiszteleten alapuló partneri kapcsolatot alakítunk ki a családokkal.

3./ Gyermekközpontúság

Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk. Biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön.

4./ Nevelésközpontúság

Hangsúlyozzuk a szabad játék, a nevelés elsődlegességét.

5./ Fejlődésközpontúság

A gyermekek optimális fejlődésének közösségben történő egyéni fejlesztését a módszerek, eljárások egyenre szabottságának biztosításával, valamint az egyéni és életkori sajátosságok, képességek figyelembevételével valósítjuk meg.

6./ Kompetenciák fejlesztése

Nevelő, oktató munkánkban fontosnak tartjuk a fokozatosság elvét. A gyermekek életkori sajátosságaira és előző ismereteire, tapasztalataira építünk. Nagy hangsúlyt fektetünk az ismeretek megszerzésénél, bővítésénél az élményszerű tevékenykedtetésre, s ezáltal a minél több érzékszervvel való megtapasztalásra.

7./ Együttműködés

A gyermekkori fejlődés kérdésében minden kompetens szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartjuk. Együttműködünk minden olyan szervezettel, szolgálattal melyek a családokat is támogatják.

8./ Szakmai igényesség

Nevelési, oktatási módszertárunkat innovatívan alkalmazzuk, nyomon követjük a környezetünk változásait, igazodunk a változásokhoz. Az önfejlődést elvárt képességnek tartjuk.

Nevelési célunk:

A gyermekek személyiségének fejlesztése erkölcsi, szociális, értelmi, verbális, lelki és testi képességek által. Fejlődésük támogatása, mely elősegíti egy nyitott, befogadó személyiség kialakulását. Nagy figyelmet fordítunk az értékek közvetítésére, az esetleges hátrányok csökkentésére, a tehetség kibontakoztatására, az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Nevelési célunk megvalósításában általános feladataink:

- nyitott, rugalmas, egyéni szükségletekhez, sajátosságokhoz, fejlődési ütemhez igazodó óvodai szokásrendszer kialakítása,
- egymás kölcsönös tiszteletén alapuló együttműködés kialakítása a családokkal,
- a gyermeki személyiség feltérképezése (kiinduló állapot rögzítése), nyomon követése, fejlesztése, kimeneti szint mérése,
- tradicionális értékek megalapozása, az új értékek felismerése.

5. Óvodai nevelésünk feladatai

Nevelési céljaink elérése érdekében óvodai nevelőmunkánkban az alábbi feladatokat valósítjuk meg:

- Egészséges életmód alakítása
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés
- Anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

5.1. Egészséges életmód szokásainak alakítása

Célunk: Az óvodai élet során megalapozzuk az egészséges életvitel szokásrendszerét, hogy egészséges és kulturált személyiséggé váljanak a ránk bízott gyermekek.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermekek testi fejlődésének elősegítése kiemelt jelentőségű.

Feladataink:

- Pozitív testkép kialakulásának segítése: önmaguk, saját testük elfogadása, énhatárok tudatosítása, belső és külső tulajdonságok elfogadása.
- A gyerekek lelki egészségének támogatása.
- Balesetvédelem, önmaguk és mások iránti felelősség alakítása, saját felelősségük testi épségük megóvásában.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Gondozás

Az óvodánkba érkező új gyermekekről az anamnézis lapon található információkból tájékozódunk otthoni neveléséről, szokásrendszeréről. A gyermekek önálló testápolási

(tisztálkodás, fésülködés, fogmosás), étkezési, öltözködési szokásainak szintjét az óvodába lépéstől kezdve figyelemmel kísérjük és fejlesztjük.

Az óvoda dolgozói azonos elvárásokkal, közösen végzik a teendőket a helyes szokások kialakítása érdekében.

Étkezés

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük. Felhívjuk a családok figyelmét a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, ösztönözzük a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztását.

Feladataink:

- A megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység.
- Étkezések ritmikus időben történő elosztása, napirendbe építése.
- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely időszakában.
- Egyéni szükségletet, igényeket kielégítő, mennyiségileg elegendő, minőségileg megfelelő ételek, gyümölcs- és zöldségfogyasztás biztosítása a gyermekek számára.
- Kulturált étkezési szokások kialakítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő teríték,
 - helyes evőeszköz használat,
 - kulturált, nyugodt étkezés.
- Egyéni diétás étrend orvosi javaslatra történő biztosítása.
- A tízórai, esetleg uzsonna óvodapedagógusaink egyéni meggyőződésétől, a helyi adottságoktól függően folyamatosan vagy együtt, az ebédelés közösen történik.
- Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatának megismertetése.
- A gyermekek ösztönzése az étel, folyadék megkóstolására, a megfelelő mennyiségű étel, folyadék megválasztására, a felesleges ételpazarlás elkerülése érdekében.
- Személyes példamutatással, ösztönzéssel a szükséges folyadékmennyiség elfogyasztására szoktatás.

Testápolás

Célunk, hogy a gyermek elsajátítsa és önállóan végezze a testápolási szokásokat, ezek belső késztetéssé váljanak.

Feladataink:

- A testápolási szokások, szükségletek elvégzése során intimitás biztosítása.
- A testápolás helyes technikáinak, szokásainak kialakítása.
- A test tisztántartásának, a tiszta ruházat, önmaga és a környezet iránti igény kialakítása.

Öltözködés

Célunk az öltözködés helyes folyamatának elsajátítása, önálló megvalósítása.

Feladataink:

- A csoportban, illetve az udvaron is a gyermekek igényének (illetve az időjárás tényezőinek) megfelelően, önállóan le-fel vehetik a ruhadarabjaikat. Ennek érdekében az udvaron a ruhadarabok megfelelő elhelyezésének biztosítása.
- Hangsúlyozzuk a réteges öltözködés fontosságát, javasoljuk, támogatjuk az időjárásnak megfelelő ruházat kiválasztását.
- Az öltözködés gyakorlására elegendő időt biztosítunk.
- Felhívjuk a szülők figyelmét az időjáráshoz alkalmazkodó, kényelmes gyermeki ruházat, lábbeli biztosítására, amely elősegíti a szabad, balesetmentes, élményszerű mozgást a játék során.
- Önmaga és a rend iránti igény kialakítása.

Pihenés

Célunk a gyermekek életkori sajátosságaira épülő alvásigény, pihenés biztosítása.

Feladataink:

- A zavartalan pihenés érdekében biztosítjuk a megfelelő méretű ágyakat.
- Az „otthont jelentő”, és balesetveszélyt nem rejtő „játék alvókák” használatát támogatjuk.
- Megteremtjük a nyugodt pihenést, elalvást segítő feltételeket.
- Figyelembe vesszük a különböző alvásigényeket.

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet

Célunk, hogy kialakuljon gyermekeinkben a környezetük rendje, tisztasága iránti igény.

Feladataink:

- A gyermekek óvodai életének szinterei kialakításakor otthonos, barátságos, játékra motiváló környezetet teremtünk, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint részt vehetnek.
- Az egészséges és biztonságos környezet kialakításakor elsődleges szempont, hogy lehetővé tegyük mozgás- és játékgigényük kielégítését, emellett a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőség szerint természetes anyagokkal vesszük körül.
- Példamutató magatartással a szűkebb és tágabb környezetünk (a csoportszoba, a közös helyiségek, az udvar, a természet, saját ruhák, eszközök) rendben és tisztán tartása.
- Szokások beépítése a csoport mindennapjaiba.
- Az egészséges környezet fenntartása érdekében napi, heti, negyedéves, éves takarítást végeznek az óvoda dajkái.

Mozgás:

Célunk, hogy a gyermekek szabadon, mozgásigényüknek megfelelően, lehetőség szerint szabad levegőn mozogjanak.

Feladataink:

- A gyermekek mozgásfejlesztését szolgálják a különböző mozgástevékenységek, melyek során megismertetjük a gyermekeket a tornaeszközök használatával.
- A mindennapos mozgás szerves része napirendünknek.
- Sétákkal, kirándulásokkal színesítjük mindennapjainkat.
- Szabadidős mozgásos játékok megvalósítását az udvari játék során is kezdeményezzük.
- Az udvaron eltöltött szabadjáték során törekszünk a tartalmas, sokszínű mozgásformák gyakorlására udvari eszközök biztonságos használatával.

5.2. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Célunk az állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Az óvodáskorú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmvezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs és szeretetteljes légkör vegye körül.

Feladataink:

- A gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása.
- A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése.
- Önbizalom, a pozitív én-kép kialakulásának elősegítése.
- Erkölcsi nevelésünk gyermekeink közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása.
- Fontos számunkra az értékek közvetítése, az erkölcsi érzékek fejlesztése, alkalmazása a mindennapokban.
- A közösségi élet tartalmát a különféle együttes értékorientált tevékenységekkel biztosítjuk.
- Lehetőséget biztosítunk különböző tevékenységekkel az együttes élmény megélésére.
- Biztonságos érzelmi légkört, állandó értékrendet nyújtó, barátságos környezetet alakítunk ki.
- A gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.
- Különös gonddal figyelünk a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek beilleszkedésére.
- Óvodánkba más országból érkező gyermekek interkulturális nevelése során az előzetes szocializációs tapasztalatra és az aktuális érzelmi állapotra alapozunk. Legfontosabb teendő az érzelmi biztonság megteremtése. Kiemelt feladat a magyar nyelv és magyar szokások elsajátításának támogatása a játéktevékenységen és a közösségi életben keresztül. Kultúrájuk, hazájuk, szokásaik és anyanyelvük megismertetése az óvodai csoportba járó gyerekekkel, akár szülők bevonásával is.
- A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, a szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó

viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés kialakítása.

- Megteremtjük a feltételeket a másik tiszteletére épülő bizalmas, tapintatos és légkörnek.
- Példamutatással ösztönözzük az elfogadó, szeretetteljes viselkedés kialakulását.
- Beszoktatás megkönnyítése, körültekintő megszervezése.
- A közösségi élet szokásainak, normarendszerének, hagyományainak kialakítása
- A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés, erkölcsi követelmények megismertetése, megértetése, elfogadtatása, gyakoroltatása.
- A gyermekek érzelmi életének fejlődését nyomon követjük, kiemelt figyelemmel kezeljük és egyéni bánásmódot alkalmazunk az érzelmi problémával küzdő gyermekekkel szemben.
- Szükség esetén szakember segítségét kérjük és együttműködünk e gyermekek nevelésében.
- Alakuljon ki a természethez való pozitív viszony, tiszteljék és becsüljék a természet értékeit, növeljük felelősségérzetüket a természeti környezetük iránt.
- A gyermek önálló véleményalkotási és döntési képességeinek fejlesztése, a környezettudatos magatartásforma alapozása, alakítása.

Beszoktatás

A beszoktatás időszaka meghatározza a gyermekek óvodához, óvodapedagógushoz, dajkákhöz pedagógiai asszisztenshez fűződő érzelmi kötődését.

Az új gyermekeket szeptember hónaptól folyamatosan fogadjuk, melyhez beszoktatási ütemtervet készítünk, amit az új nevelési évben óvodát kezdő gyerekek szüleinek a nyár folyamán tartott értekezleten ismertetünk.

A gyerekek közösségbe való beilleszkedéséhez 3 napot biztosítunk a délelőtti folyamán. Ez alatt az idő alatt arra törekszünk, hogy a gyermek fokozatosan egyre több időt töltsön a szülő nélkül az óvodában.

5.3. Anyanyelvi és értelmi fejlesztés

Az **anyanyelvi nevelés során** *célunk* az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása, az esetleges megkésett beszédfejlődés és beszédproblémák mielőbbi felismerése, fejlődésének megsegítése, szükség esetén a gyermek szakemberekhez irányítása.

Feladataink:

- A fejlesztést gyermekeink spontán érdeklődésére, kíváncsiságára építjük, tevékenységekbe ágyazzuk.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy érzékszerveiken keresztül szerezzenek tapasztalatokat, érzelmi benyomásokat, mely cselekvésre készíteti őket.
- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk, mely a nevelőtevékenység egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- A spontán beszéd támogatása fenntartása, ösztönzése.
- A gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatása - a napi nevelőmunka során kihasználni mindazokat az alkalmakat, tevékenységeket, amely során lehetősége nyílik a gyermekek spontán anyanyelvi nevelésére, fejlesztésére.
- A gyermekek beszédmegértésének, beszédaktivitásának fejlesztése.
- A szituációkhoz illeszkedő beszédfordulatok, mimika, gesztusok gyakorlása, elsajátíttatása.
- Szókincs gyarapítása.
- Együttműködés a családdal, logopédussal.
- Alkalmat teremtünk az egyéni beszélgetésekre, a szabad önkifejezésre, a problémák változatos megfogalmazására, egyéni válaszadásra ösztönzünk.

Az **értelmi nevelés során célunk** a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben. Kimeneti célunk, hogy nyitott érdeklődéssel készen álljanak az iskolába lépésre.

Feladataink:

- A gyermek értelmi képességeinek önmagához mért fejlesztése.
- Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismertetése a társadalmi és természeti környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban.
- Támazkodunk a gyerekek élményeire, spontán érdeklődésére és ösztönös kíváncsiságára, tudásvágyára, már meglévő ismereteire.

- Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat.
- A gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve értelmi nevelésünk cselekvésbe ágyazottan történik.
- Képesség-elmaradás esetén differenciált segítséget nyújtunk.
- A gyorsabb fejlődési ütemű, tehetségígéretes gyerekek esetén az egyéni érdeklődési területen alkalmazzuk a differenciált feladatadást.
- Ösztönözzük a gyerekeket az önálló feladatmegoldásra, szükség esetén segítségkérésre.

6. A gyermekek tevékenységformái

6.1. Játék

Célunk: gyermekek egész személyiségének sokoldalú fejlesztése, az aktív, önálló, tartalmas, érzelemmel telített, kreativitást fejlesztő, élményt adó tevékenységeken keresztül.

Feladataink:

- A játékhoz szükséges megfelelő és elegendő helyel, idővel és játékeszközökkel biztosítjuk a gyermekek elmélyült játéktevékenységét.
- Feltételteremtő tevékenységünk mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással támogatjuk az élményszerű játék kibontakozását.
- Megtanítjuk a viselkedési szabályokat, a játékok megfelelő használatát.
- Biztosítjuk a játék önkéntességét, a szabad játékválasztás lehetőségét.
- Igyekszünk minél több tapasztalathoz, ismerethez, eszközhöz juttatni óvodásainkat, hogy gazdagabb, tartalmasabb játékokra legyenek képesek.
- Az óvodai mesékkal, sétákkal, kirándulásokkal, ünnepekkel újabb és újabb lendületet adunk a gyermekek gazdag, tartalmas játékának kibontakoztatásához.
- A játéktevékenységek során törekszünk a gyermekek megismerésére és fejlesztésére.
- A csoport összetételét, életkorát, a gyermekek fejlettségét figyelembe véve biztosítjuk a csoportszoba elrendezését, játékeszközök összetételét

- A szabad alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a gyerekek sikerélményhez juttatása az elsődleges szempontunk.
- Állandó lehetőséget és feltételeket biztosítunk a gyermekek számára az ábrázoláshoz, alkotáshoz.

6.2. Verselés, mesélés

Célunk: Irodalmi élmény nyújtásával a gyermekek érzelmi, értelmi, esztétikai, erkölcsi fejlődésének, fantáziájának, kreativitásának, gondolatvilágának alakítása, gazdagítása, olvasóvá nevelés.

Feladataink:

- Irodalmi alkotások közvetítésével a beszédkultúra megalapozása.
- A népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek által a magyar irodalom megszerettetése, nemzeti tudatuk, pozitív szemléletmódjuk, világképük alakítása. Emellett más népek, nemzetiségek meséi egyaránt helyet kapnak irodalmi anyagunk összeállításakor.
- Jellem- és ízlésformálás.
- Emlékezetük, képzeletük, szókincsük fejlesztése mondókákkal, dúdolókkal versekkel, melyek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak,
- Biztosítjuk az eszközöket és alkalmazzuk azokat a tevékenység során.
- A versek, mesék, irodalmi alkotások megszerettetésével, a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolat kialakításával irodalmi ízlésük formálása, olvasóvá nevelésük.
- Lehetőség szerint a helyi gyermekkönyvtár foglalkozásainak látogatása.
- Lehetőség szerint színházi élmény biztosítása, a hozzá kapcsolódó viselkedési kultúra kialakítása.
- A mese élményszerű befogadásához szükséges nyugodt feltételek biztosításával hozzájárulunk érzelmi biztonságuk kialakításához, növeléséhez. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakításával segítjük a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

- Tapintatosan, indirekt módon irányítjuk, fokozatosan szoktatjuk rá a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására.
- A mese - képi és konkrét formában -, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárjuk a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- A mesélést, verselést, mondókázást legtöbb esetben komplex módon alkalmazzuk.
- Gesztusainkkal, megfelelő hangsúlyozással, ritmikus beszéddel motiváljuk a gyerekeket az utánzásra, felkeltjük ismétlési kedvüket.
- Lehetőséget teremtünk a mindennapos mese és vers tevékenységekre.
- A gyermekek erkölcsi fejlesztése során a mesék példaértékű cselekményeit is alkalmazzuk.
- IKT eszközeinket tudatosan, célirányosan használjuk.
- Tudatos meseválasztásunk során figyelembe vesszük a gyermekközpontúságot, a korosztályt, a csoport, és az egyéni fejlettségi szinteket.

6.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Célunk: Zenét értő és szerető gyermekek nevelése, a gyermek személyiségének és a zenei képességének fejlesztése, valamint a zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése, gyermektánc alapjainak megismertetése. A zene kihat a személyiségfejlődésre, formálja a gyermekek ízlését, fogékonytá teszi őket a szép befogadására.

Feladataink:

- Az éneklés megszerettetése, zene iránti érdeklődés felkeltése.
- A zenei anyagunk többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
- Nyugodt, oldott légkört biztosítása a zenei élmények befogadásához.
- A zene sokszínű bemutatásával, megismertetésével, gyakoroltatásával formáljuk a gyermekek zenei érdeklődését, alakítjuk zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- A népdalok éneklésével, a gyermeki néptáncal, és a népi gyermekjátékok sokszínűségével a hagyományok megismertetését segítjük elő.

- Formáljuk a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
- Igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotásokat is szerepeltetünk a zenei anyagban.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.
- Zenei élmény nyújtását színesítjük IKT eszközök használatával is.
- Lehetőség szerint ellátogatunk a zenei könyvtárba.
- Az énekes népi játékok és a gyermektánc alapmozdulatainak megismertetése.
- Természetes és újrahasznosított anyagokból hangszerek készítése.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének fejlesztése.
- A közös éneklés, közös játék megszerettetése.
- Népi dalos játékokkal, magatartás, viselkedésminták közvetítése.
- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

6.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk: Olyan képességek fejlesztése, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket a látható világ felfogására, értékelésre, az információk közötti szelektálásra. A gyermekek váljanak nyitottá a szépre, ismerjék meg a különböző anyagokat, alaptechnikákat, a szín-tér forma látásmódját. Az élmények biztosításával sokszínű tevékenység kibontakoztatása, alkotóképesség, kreativitás, esztétikai érzékenység fejlesztése.

Feladataink:

- Egy-egy téma megjelenítése során, a módszer, eszköz, technika alkalmazásával igazodunk az egyes gyerekek egyéni fejlődési üteméhez, érzelmi beállítódásához, személyes élményeihez.
- Elsődleges szempont a szabad alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a gyerekek sikerélményhez juttatása.

- Megismertetjük a gyermekekkel a különböző anyagokat, technikákat, a vizuális tevékenységhez szükséges eszközök balesetmentes használatát, a munkafolyamatok sorrendiségét.
- A kreatív, környezettudatos gondolkodás alapjainak megteremtése, a fenntarthatóságra való nevelés érdekében újrahasznosított alapanyagokat, eszközöket is felhasználunk, előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását.
- Megismertetjük a gyerekekkel a takarékos, környezettudatos alapanyag felhasználást (pl. kivágás esetén nem a lap közepére rajzolunk, hanem a szélére; az alkotás során keletkezett hulladékok újra felhasználása).
- Törekszünk a komplexitásra, a műveltségi területek átjárhatóságával.
- Műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal gazdagítjuk a gyermekek ismereteit.
- Lehetőség szerint bekapcsolódunk különböző vizuális pályázatokba.
- Példamutatással ösztönözzük őket társaik munkájának értékelésére, társaik alkotásaiban a szépség, kreativitás felismerésére és szóban kifejezésére.

6.5. Mindennapos mozgás

Célunk: A mozgás megszerettetése, rendszeres mozgásos tevékenységek által. Edzetségük, fizikai állóképességük, erőnlétük fejlesztése, hogy ezáltal alkalmassá váljanak az egészséges életvitelre.

Feladataink:

- Biztosítjuk minden gyermek számára az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve. Differenciált feladatadással segítjük a gyerekeket abban, hogy képességeiknek megfelelően oldhassák meg a feladatokat.
- Változatos tevékenységek során különböző mozgásformákkal ismertetjük meg a gyermekeket, amelyek kihatnak az optimális személyiség fejlődésére.

- Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett irányított mozgásos tevékenységeket szervezünk, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
- A mindennapos irányított testmozgást színesítjük zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatokkal, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
- A gyerekek fokozott mozgásigényére alapozva egész személyiségük, mozgáskészségük, mozgáskultúrájuk fejlesztése, testi-lelki harmóniájuk kialakítása, egészségük megóvása, a mozgás megszerettetése, természetes mozgáskedvük megőrzése.
- Biztosítjuk a megfelelő eszközöket a szabad játék során megjelenő és a szervezett a mozgásos tevékenységekhez.
- A mozgásos feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a gyerekek egyéni sajátosságait, differenciált feladatadással segítjük a gyerekeket abban, hogy képességeiknek megfelelően oldhassák meg a feladatokat.
- Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mozgások nagy részét lehetőleg a szabadban szervezzük.
- A gyermeki szervezet edzése, ellenállóképesség növelése.
- A mozgásos tevékenységek közben a sportszerű, szabálykövető magatartás elsajátítása.
- Alakítjuk, fejlesztjük kudarctűrő és együttműködési képességüket.
- Kialakítjuk a mások sikerének elismerését.
- A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:
 - a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
 - b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
 - c) szervezett mozgásos tevékenység.
- A mindennapos testmozgást lehetőségeink szerint az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron valósítjuk meg.

6.6. A külső világ tevékeny megismerése

6.6.1. Környezeti tartalom

Célunk, hogy a gyerekek minél több ismeretet, tapasztalatot szerezzenek szűkebb-tágabb természeti – emberi – tárgyi környezetükről, megalapozódjon környezetvédő szemléletük. A valóság felfedezése során alakuljon pozitív érzelmi viszonyuk a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulják azok védelmét, az értékek megőrzését.

Feladataink:

- Tervező munkánk a külső világ tevékeny megismerésére, környezeti témákra épül.
- A gyermekeknek a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésben biztosítjuk a felfedezés lehetőségét és annak örömét.
- A fenntarthatóságra nevelés szellemében a környezettudatos magatartás és környezetbarát életvitel kialakítása.
- Elősegítjük azt, hogy a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő, és a tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szerezzenek, amelyek az életkornak megfelelő, biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz, a környezettel való aktív kapcsolat kialakításához nélkülözhetetlenek.
- A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonyuk alakuljon ki a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulják azok védelmét, az értékek őrzését.
- Spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzéssel, átéléssel a szülőföld, az ott élő emberek, helyi hagyományok, néphagyományok, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra, hazánk jelképeinek, értékeinek megismerése és védelme.
- A természetben való viselkedés, a környezet élőlényeivel szembeni pozitív magatartás megalapozása.
- Tudatosan törekszünk a környezet, ill. természetvédelem fontosságára, a zöld jeles napok tevékeny feldolgozására, beépítésére az óvodai életbe (Állatok- Víz- Föld- Madarak és fák napja.)
- Lehetőség szerint minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalatot, változatos alkalmat biztosítunk a gyerekek számára az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet sokoldalú megismeréséhez.

- Új ismeretek nyújtásakor támaszkodunk a gyerekek már meglévő tapasztalataira, élményeire.
- Teret hagyunk a felfedezések során a gyerekek spontán megnyilvánulásainak, kreatív ötleteinek.
- Fontosnak tartjuk az állat-, növényvilág törvényszerűségeinek megismertetését és ezeknek a védelmét.
- Gyakorolják a biztonságos életvitel szokásait.
- A világ megismertetését kísérletekkel színesítjük.
- Lehetővé tesszük a gyerekek számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Példamutatással segítjük, hogy a gyermekekben kialakuljon a természet szeretete, a természet szépségének, tisztaságának, védelmének tisztelete.
- A gyermekén keresztül a szülők, családok környezettudatos szemléletének formálása.
- IKT eszközök alkalmazásával a gyermekek kíváncsiságának, érdeklődésének felkeltése, ismereteik bővítése
- Nevelőmunkánk során ismertetjük és gyakoroltatjuk a szelektív hulladékgyűjtés menetét.
- Sétákat, kirándulásokat szervezünk a természetbe.

6.6.2. *Matematikai tartalom*

Célunk, hogy a gyermekekkel megtapasztaltassuk a formai, mennyiségi téri viszonyokat környezetünk természeti, emberi, tárgyi viszonyai során végzett tevékenységekben.

Feladataink:

- A gyermekek spontán szerzett matematikai jellegű tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendezése, értelmi képességek fejlesztése.
- Életkoruknak megfelelő matematikai fogalmak megismertetése.
- Megfelelő téri tájékozottság kialakítása a gyermek szűkebb, tágabb környezetében.
- A természetben végbemenő változások, folyamatok, kölcsönhatások összefüggésének megértetése.

- Lehetőségek biztosítása a környezet minél több érzékszervvel történő megtapasztalására, tapasztalatszerzésre.
- Rávezetés a legfontosabb ismertetőjegyek, hasonlóságok, különbségek, összefüggések észrevételére.
- Megfigyelések, vizsgálatok, összehasonlítások, mérések, kísérletek, mint módszerek alkalmazása.
- A gyermekek a kíváncsiságának, érdeklődésének felkeltése, ismereteik bővítése IKT eszközök célszerű alkalmazásával.
- Differenciálással lehetővé tesszük minden gyermek számára a sikeres feladatmegoldást.
- A problémaszituációban rejlő motiváló hatásra különböző matematikai helyzetek megteremtésével ösztönözzük a gyerekeket az önálló feladatmegoldásra, szükség esetén segítségkérésre.
- Gazdagítjuk a gyermekek matematikai tapasztalatait.
- A matematikai ismeretek összefüggéseinek felismertetése.
- Felhasználjuk a spontán helyzetet a matematikai „problémákkal” való szembesítésre a mindennapi élet során.
- Biztosítjuk, hogy a gyerekek saját logikájuk szerint gondolkodhassanak, próbáljuk őket rávezetni a megoldásra.
- Gondolkodásra serkentő matematikai helyzeteket teremtünk, hogy a problémáról saját véleményt alkothassanak, egyes állításaik igazságát megmagyarázhassák, esetleges tévedéseiket felfedezhessék, kijavíthassák.

6.7. Munka jellegű tevékenységek

Célunk cselekvő tapasztalással a gyermeki munka megkedveltetésén keresztül saját magukért és másokért végzett tevékenység megbecsülése, a munka szeretetére való nevelés, az életre való felkészítés.

Feladataink:

- Önként vállalt feladatok, munkafolyamatok megteremtésével éljék meg a közösségért végzett tevékenység örömét, mely a normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

- Megtanítjuk az egyes munkafolyamatok sorrendjét, a munkavégzéshez szükséges eszközök, szerszámok célszerű használatát.
- Ismertetjük, gyakoroltatjuk a különböző munkavégzéssel kapcsolatos szokásokat.
- Ösztönözzük a gyermekeket az önálló munkavégzésre.
- Biztosítjuk az állandóságot, rendszerességet és folyamatosságot.
- Figyelembe vesszük az egyes gyerekek fejlettségi szintjét, a csoport összetételét, és ügyelünk arra, hogy a munka a gyerek saját örömteli, önként vállalt tevékenysége legyen.
- Kialakítjuk bennük a rend, a rendezett körülmények iránti igényt, fontos, hogy ismerjék meg azt, hogy a munka végzésével folyamatosan alakíthatjuk, változtathatjuk, célszerűbbé és szebbé tehetjük a közvetlen természeti és társadalmi környezetünket.
- A közösségért végzett munka jelentőségét a mások által végzett munka fontosságát tudatosítjuk.
- Fejlesztjük a munkához szükséges ismereteket, készségeket és a munkaszervezés képességét.
- Kialakítjuk felelősségtudatukat.
- A munka megbecsülése, hasznosságának, fontosságának tudatosítása.

6.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célunk a gyermeki készségek, képességek fejlesztése, támogató környezet megteremtésével és a gyermeki előzetes tapasztalatok figyelembevételével, a gyermeki kompetenciák, attitűdök erősítése, képességeik fejlesztése komplex tevékenységek által. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat.

Feladataink:

- Építünk a gyermekek előzetesélményeire, tapasztalataira, ismereteire. Feladatunk ezek rendezése, célirányos bővítése.
- Olyan spontán és tudatosan tervezett, szervezett tevékenységek biztosítása, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

- Az ismeretszerzést az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósítjuk meg.
- A tanulás különböző formáira építünk:
 - utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás – és viselkedéstanulás,
 - spontán játékos tapasztalatszerzés,
 - a játékos, cselekvéses tanulás,
 - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
 - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
 - gyakorlati probléma- és feladatmegoldás.
- Biztosítjuk a gyermekek óvodai tanulásának feltételeit: cselekvő aktivitás, közvetlen sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése, motivációs bázis alkalmazása.
- Az ismeret-, tapasztalatszerzés, hasznos időtöltés alkalmaival megismertetjük és célhoz kötött alkalmazzuk, a rendelkezésre álló IKT eszközeinket.
- Fontos feladatunk, hogy segítsük gyermekeinket, hogy eljuthassanak a szándékos megtanulni akarás vágyáig.
- Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni tanulási útjait, sajátos szükségleteit, hiszen a gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.
- Biztonságot nyújtó, érzelemgazdag, kölcsönös bizalmon nyugvó légkört biztosítunk, melyben a gyermekek tapasztalataira, kíváncsiságára, utánzási vágyára, élményeire építve teremtjük meg a tanuláshoz szükséges optimális feltételeket.
- A gyermekek számára elegendő időt, helyet, módszereket és helyi lehetőségeinket felhasználva eszközöket biztosítunk.
- Hangsúlyt fektetünk a probléma felvetésére, többféle megoldási lehetőség keresésére, problémamegoldás fejlesztésére, a fogalmi gondolkodás kialakítására.
- Differenciált feladatadással segítjük a gyermekek egyéni fejlődését, alkalmazzuk az egyéni bánásmód elvét, az egyéni érési tempójához igazítjuk az elvárásokat, életkoruknak megfelelő ismereteket közvetítünk.

- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Óvodánk az 1997. XXXI. évi Gyermekvédelmi törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot lát el, óvodai nevelésünk alaptevékenységének keretében.

Célunk az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok biztosítása, tiszteletben tartása, prevencióra törekvés.

Feladataink:

- Az intézményben felmerülő gyermekvédelmi esetek felismerése, vizsgálata, a felszínre került problémák megoldása, ha szükséges a gyermekvédelemben érintett társszervekkel együttműködve.
- A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését figyelemmel kísérjük.
- A gyermekeket megillető jogok érvényesítését biztosítjuk.
- Óvodán belüli prevenció megvalósítása.
- A befogadó gondoskodás előtérbe helyezése.
- A gyermekek védelme érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatásos működtetése.
- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködünk:
 - az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, különösen a védőnőkkel, házi gyermekorvosokkal,
 - a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, különösen a családsegítő szolgálattal, a családsegítő központtal, az óvodai szociális segítővel,
 - a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Érdi és Budapesti Tagintézményével,

- rendőrséggel,
- bírósággal,
- a civil szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- A veszélyeztető okok pedagógiai eszközökkel való megszüntetése minden óvodapedagógusunk nevelőtevékenységének szerves része, munkaköri feladatként végezzük a gyermekek családi nevelésének problémáinak feltárását, annak kezelését.
- A gyermekek jogainak biztosítása érdekében minden tagintézményben gyermekvédelmi felelős koordinálja a gyermekvédelmi feladatokat.
- Szoros kapcsolatot tartunk az óvodai/iskolai szociális segítővel, és az óvoda pszichológusával szükség esetén kérjük a segítségüket. Tevékenységükről, elérhetőségükről tájékoztatjuk a szülőket.

8. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Célunk, hogy a családdal együtt, azt kiegészítve segítsük a gyermekek fejlődését. A nevelési célok, feladatok ismertetésével, tudatosításával segítjük az egységes nevelés kialakulását.

Feladataink:

- Öszinte, nyílt párbeszéd a szülők és a pedagógusok között, kölcsönös tájékoztatás, tapasztalatcsere a gyermek neveléséről.
- A szülői elégedettség megismerése.
- A szülőkkel való kölcsönös tiszteleten alapuló partneri kapcsolat kialakítása.
- A családi és az óvodai nevelés összehangolása.

Együttműködésünk szinterei:

Szülői értekezlet

Általános információcsere az óvoda/óvodapedagógusok és a szülők között, meghatározott témában, évente 2 alkalommal. A szeptemberben érkező gyermekek szüleinek a nyár folyamán tartunk szülői értekezletet.

Fogadóóra

Egyéni tájékoztatás, információcsere a pedagógus-szülő között meghatározott helyen és időben, bármelyik fél kezdeményezésére.

Igazgatói fogadóóra

Az igazgató, tagintézmény-igazgató és a szülők közötti megbeszélés biztosítása és a szülők hivatali ügyintézés rendjének szabályozását szolgálja. Az igazgató, tagintézmény-igazgató fogadóórájáról, az ügyfélfogadás rendjéről az első szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

Szülői szervezet

A szülői érdekek képviselője, a szülők és az óvoda/pedagógusok közötti információk megosztása. A csoportokban megválasztott szülői szervezeti tagok (2-3 fő) alkotják óvodánk szülői szervezetét. A szülői szervezet dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról. Évente legalább két alkalommal tartunk megbeszélést a szülői szervezeti tagokkal.

Szülők számára nyitott programok

A szülői igényeket figyelembe véve, óvodánk lehetőségeit, pedagógusaink álláspontját összehangolva biztosítjuk a szülők részvételét egyes ünnepeinken, programjainkon. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Szülői fórum

Előadások szervezése meghatározott témákban, melyek célja a hatékony segítségnyújtás a gyermekek neveléséhez.

Nyílt programok

Biztosítunk olyan programokat, ahol a szülők lehetőséget kapnak az óvodai életbe való betekintésre. A programokat a tagóvodák bemutatkozásában található táblázat tartalmazza.

9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

9.1. Egészségnevelési elvek, tevékenységek. Egészségfejlesztési program

Célunk az egészségtudatos magatartás kialakítása, jobb életminőség elérése. Prevenciónk az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek, minták átadásából és készség-képességfejlesztésből áll.

Feladataink:

- Egészségfejlesztő munkánk során figyelembe vesszük gyermekeink biológiai, társadalmi, egyéni, életkori sajátosságait.
- Példamutatás az egészség védelmének és megőrzésének érdekében, helyes életviteli szokások megismertetésében.
- Különös figyelmet fordítunk a gyermekek lelki egészségének megőrzésére, saját és mások érzelmeinek kifejezésére, kontrollálására,
- Gyermekeink egészségi állapotának kedvező irányú változásának előidézése.
- Együttműködünk az egészségügyi ellátórendszer tagjaival a gyermekek érdekében.
- Gyermekeink mindennapjaiba beépítjük az egészségfejlesztő tevékenységeket.
- A gyerekek testi-lelki-szociális fejlődésének nyomonkövetése.
- A családok támogatásával/részvételével olyan programokat valósítunk meg, mely hozzájárul az egészségtudatos magatartás kialakulásához.
- Fontosnak tartjuk az balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás módjának ismeretét mely játékos formában hívja fel a gyermekek figyelmét a legfontosabb veszélyforrásokra, illetve megerősíti a baleset megelőzéssel kapcsolatos óvintézkedéseket.
- Kiemelt szerepet kap az egészséges életmód szokásainak alakítása jól működő hagyományainkkal, programjainkkal. (egészségnap, egészség hét, mozgással, sportolással kapcsolatos programok).

- A prevencióban kisebb testi, lelki rendellenességek felismerésére, korrekciójára hangsúlyt helyezünk, ezek felismerése beépül mindennapjainkba, az óvodai gondozási és gyermeki tevékenységekbe.
- Szükség szerint testi, lelki nevelési feladatok kezelésére szakemberekhez irányítjuk a szülőt.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a speciális egészségügyi problémával élő gyerekekre.
- Feladatunk egy támogató, elfogadó, empátikus gyermekközösség kialakítása.

9.2. Környezeti nevelési elvek, tevékenységek

Célunk a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás és szokások megalapozása. Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.

Feladataink:

- Fontos feladatunk a fenntarthatóság, a környezettudatos magatartásmód megvalósulásához szükséges attitűdök, szokások megalapozása.
- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, - és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok biztosítása, melynek birtokában biztonságosan eligazodik az őt körülvevő világban.
- A környezeti nevelés, a fenntartható életmódra nevelés, a környezettudatos magatartás megalapozásának támogatása, az óvodák zöld szemléletének formálása, megtartása.
- A környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása érdekében, az élő és élettelen környezetünk megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre való felkészítés.
- A környezet szeretetére való nevelés mellett hangsúlyos szerepet kap óvodánkban az állatok védelme.
- Fontosnak tartjuk, hogy megismerjék, szeressék és védjék a körülöttük lévő növény- és állatvilágot, megalapozzuk ökológiai szemléletüket.

- Fontos a szűkebb és tágabb környezetünk, kulturális és természeti értékeink megismertetése, megszerettetése és annak megóvására való nevelés.
- A gyerekeken keresztül a szülők, családok szemléletmódját is alakítjuk, hiszen óvodánk szellemiségének közösségi szemléletformáló ereje van.
- Igyekszünk a természet törvényeivel harmonizáló magatartást kialakítani.
- Törekszünk mintát adni a mértékletes, önkorlátozó fogyasztásra.
- Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás megismertetése, napi alkalmazása.
- Kerti komposztáló használata, beépítése a mindennapokba, a növények gondozásába.
- Példamutató magatartással energiatakarékosságra, takarékos vízhasználatra ösztönzés.
- Konyhakertjeinkben a minden évszakban aktuális kerti munkák gyakorlása: növények termesztése, begyűjtése, fogyasztása, virágok ültetése, gondozása, gyógynövény- és fűszernövény kert terméseinek beazonosítása, jótékony hatásuk tudatosítása.
- Lehetőség szerint a Zöld Óvoda a Madárbarát Óvoda, a Bogárkövet Óvoda és Állatbarát Óvoda programba kapcsolódás.
- Gondoskodunk a kertünkben lakó állatokról (madarak, mókusok, sünök). Téli madáretetés, madáritatók telepítése, madárodúk kihelyezése, madaraink életének figyelemmel kísérése.
- Lehetővé tesszük a gyerekek számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Programjainkat gazdagítjuk környezeti témához kapcsolódó előadásokkal.
- A jelen szükségleteit anélkül kielégíteni, hogy a jövő szükségleteit ne csorbítsuk.
- A természet szeretetére nevelés, az elődjaink általi társadalmi értékek megóvására törekvés
- Kirándulásokat szervezünk a természeti és társadalmi környezetünk szélesebb spektrumú megismerése érdekében.
- Minden csoportban kialakítottunk természetsarkot/polcot, ahol a gyermekek érzékszervi tapasztalatokat szerezhetnek a természet kincseinek megismerése során.
- A környezetvédelem az óvoda minden dolgozójának feladata, sőt a szülőtől is meg kell kívánni a példamutatást.
- Tapasztalataink megosztása, a fenntarthatóság, környezettudatosság előtérbe helyezésével.

10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Célunk, hogy se csoport, se gyermek ne legyen megkülönböztetve, kirekesztve, minden gyermeknek egyenlő esélye legyen a nevelésben, fejlődésben.

Feladataink:

- Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink egyéni, speciális szükségleteik szerint, helyben és differenciáltan kapjanak konkrét segítséget abban, amiben szociális, egészségügyi, nevelési, oktatási vagy egyéb okból rászorulnak.
- A gyermekek különbözőségének elfogadtatása, érzékenyítés.
- Ismereteink folyamatos bővítése a gyermekek hatékony fejlesztése érdekében.
- A család hagyományainak, szokásainak, kultúrájának, nevelési elveiknek tiszteletben tartása
- Hátránycsökkentés.
- Képesé tenni gyermekeinket az iskolai beilleszkedésre.
- Támogassuk gyermekeinkben azt az érzést, hogy vállalják fel gyökereiket, kultúrájukat, hagyományait.
- Biztosítjuk az egyenlő bánásmód elvének, az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének teljes körű érvényesülését.
- Az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során.
- Az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében alkalmazzuk a differenciált nevelést, fejlesztést, melynek célja, hogy minden gyermek a maga módján, a maga ütemében, a maga képességei szerint a lehető leginkább tudjon kibontakozni, fejlődni.

11. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének, fejlesztésének elvei

Célunk a gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek közül különleges bánásmódot igényelnek:

- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- valamint a tehetséges gyermekek.

Kiemelt figyelmet igényelnek ezen kívül a hátrányos helyzetű és a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek.

Feladataink:

- Nevelőmunkánkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramján kívül a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvére, szakmai ajánlásra a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek neveléséhez, tanulásához, oktatásához, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelvére alapozzuk úgy, hogy e közben megőrizzük és alapnak tekintjük a hazai óvodai nevelés hagyományait.
- Az egyéni bánásmód alkalmazásával olyan befogadó légkört és eljárásrendszert alakítunk ki, ahol mindenki lehet más, és megtalálja a helyét.
- Ismereteink folyamatos bővítése, a gyermekek hatékony fejlesztésének érdekében.
- Az érzékenyítő pedagógia egyes módszereinek segítségével érjük el, hogy többségi gyermekeink az együtt nevelődés során egész életükre kiható, meghatározó humán értékekkel, az elfogadás gyakorlatával gazdagodnak.
- Törekszünk arra, hogy természetessé váljék az elfogadás, a tolerancia, a segítőkészség.
- Nevelőmunkánkat individuális pedagógiai módszerek, technikák alkalmazásával szervezzük meg.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációja inkluzív szemlélettel valósul meg.

11.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Alapító okiratunkban foglaltak szerint azokat a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekeket fogadjuk, akik a Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye alapján integrálhatóak és számukra ez kedvező hatású:

- autista spektrum zavarral,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartás-szabályozási zavar)
- enyhe értelmi fogyatékossgal,
- beszéd fogyatékossgal,
- mozgásszervi fogyatékossgal,
- hallás tekintetében érzékszervi fogyatékossgal,
- látás tekintetében érzékszervi fogyatékossgal

élnek.

11.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Célunk minden óvodába járó gyermek egyéni tanulási, fejlődési sajátosságainak és útjának elfogadása, figyelembevétele. A gyermekek érdekében a fejlesztő, rehabilitáló, habilitáló foglalkozást nyújtó szakemberekkel kialakított team munka kialakítása.

Feladataink:

- A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte, szükség szerinti biztosítása.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása.
- A teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulásának megelőzése, és az eredményes iskolakezdés megalapozása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek befogadásakor kiemelt figyelmet szentelünk a család megismerésére, a gyermek szükségleteinek feltérképezésére. A család, óvodapedagógus, gyógypedagógus közös munkájának eredményeként megteremtjük a lehetőség szerinti legoptimálisabb feltételeket a gyermek számára.

- Fokozott differenciálás, amely a gyógypedagógussal, más szakemberekkel, lehetőség szerint (gyógypedagógiai) asszisztenssel együttműködésben valósul meg.
- A sérüléséből fakadó, sajátosság, egyediség tiszteletben tartása, az egyéni megismerési és tanulási utak támogatása.
- Szakértői bizottság (komplex gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi szakértői vizsgálat) szakértői véleményében foglalt javaslatok, valamint a gyógypedagógus javaslatainak lehetőség szerinti figyelembevétele.
- A javaslatok beépítése a tevékenységek során, minél több egyéni megtámogatás.
- Alternatív megoldások keresése, továbbképzéseken, szakmai programokon történő részvétel.
- Hátrányainak leküzdéséhez a körülményekhez képest lehető legtöbb segítséget megkapja a gyermek.
- A gyermek erősségeinek kiemelése, azokra építés az óvodai személyiségfejlesztés során.
- A gyermek részére csak „épp megfelelő segítség” nyújtása történjen, amennyi az önálló cselekvéshez szükséges.
- A gyermek önmagához mért fejlődésének elismerése, nyomonkövetése.
- A gyermek aktuális teherbírásának, aktuális állapotának figyelembevétele.
- Pozitív elfogadó légkör, befogadó közösség, empátikus környezet biztosítása, az őt körülvevő gyerekek és családjaik érzékenyítése.
- Minél több megerősítés, sikerélmény biztosítása.
- Az inklúzió a részvételen és védelmen túl arra irányul, hogy a gyermekek egyenlő hozzáférést kapjanak a tevékenységekhez, programokhoz, az óvodai közösségben, óvodai életben a lehető legtöbb minőségi időt eltölthessék, figyelembevéve az egyéni szükségleteket
- A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságra törekvésnek, érzelmi élet és együttműködés fejlesztése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai csoportjában történő nevelésének, fejlesztésének sérülésspecifikus sajátosságai:

A **mozgásszervi fogyatékos** gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése, s ezek segítségével a tágabb és

szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és így módon az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés, szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

A **látássérült** gyermekeknél is kiemelt szerepet kap a játék, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek aktivizálásával a hallás, tapintás, szaglás, íz-érezkelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség intenzív fejlesztésére. Mozgásnevelésükben kiemelten fontos a testkultúra kialakítása, a tartáshibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, majd folyamatos fejlesztése. Hangsúlyos a zenei nevelés, mely egyszerre fejleszti a hallást és a mozgást. Az önkiszolgálás terén életkoruk és sérültségük mértéke szerinti önállóság kialakítása a cél.

A **hallássérült** gyermekek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése.

Az **enyhe értelmi fogyatékos** gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

A **beszéd fogyatékos** gyermekeknél az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

Az **autizmus spektrum zavarral** küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs szemlélet az óvodai nevelés elsődleges feladata. Mindezt az adott körülmények között kialakítható támogató, számára bejósolható és átlátható környezet, szabályrendszer biztosításával a természetes élethelyzetekben történik.

A **fejlődés egyéb pszichés zavarával** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek óvodai nevelése és fejlesztése során kiemelt feladat: a gyermek

szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása.

11.1.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Célunk, hogy segítséget nyújtsunk a fejlődést hátráltató nehézségek leküzdéséhez egyéni bánásmód alkalmazásával.

Feladataink:

- Egyéni haladási ütem biztosítása.
- A szakszolgálat szakértői vizsgálati eredményeinek, javaslatainak, a különleges bánásmódot célzó sajátosságok figyelembevétele, beépítése a mindennapi tevékenységekbe.
- A szakszolgálat szakértői vizsgálati javaslatai alapján egyéni fejlesztési terv készítése és egyéni, kiscsoportos formában történő fejlesztés a gyermek csoportjában játékidőben való megvalósítása.
- Közösségi élet alapvető szokásainak, szabályainak elfogadtatása, elsajátíttatása.
- Alternatív megoldások keresése, szakmai továbbképzésen, programokon való részvétel.
- A gyermek hátrányainak csökkentése, erősségek kiemelése.
- A kudarctűrő képesség növelése.
- A gyermek önállóságra nevelése.
- A gyermek egyéni tanulási és megismerési útjainak elfogadása, fokozott differenciálás alkalmazása a tevékenységekben.
- Együttműködés a szülőkkel, szakemberekkel, pedagógusokkal, különös tekintettel az óvoda – család kapcsolatára és szülői erőforrásra.
- Minél több sikerélmény biztosítása, amely során kialakul az egészséges énkép és önbizalom, így megelőzve, csökkentve az iskolai kudarcok esélyének kialakulását.
- Egyéni képességekhez mért fejlődés elismerése, nyomonkövetése.
- Az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmazása.
- Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívák keresése.

- Alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez, a gyermek problémájához.
- Prevenció fontosságának kiemelése.
- A fejlesztő pedagógiai és a mindennapos pedagógiai gyakorlatban a gyermek készségeihez, képességeihez mért tanítási, nevelési módszertan, valamint a szükséges magatartás – és viselkedés befolyásolása a megfelelő eszközökkel.

A tankötelezettség megkezdésére halasztást kapott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek részére biztosítandó iskolakezdésre felkészítő foglalkozások

A gyermekeket igyekszünk bevonni a csoportos tevékenységekbe, megfigyelésekbe, tapasztalatszerzésbe, felfedezésekbe. Célunk, hogy -lehetőség szerint- a közösségben fejlődjenek azokon a területeken, amelyekben lemaradást vagy lassabb érést tapasztalunk. Frontális vagy csoportosan szervezett tevékenységek során a gyermek számára szükséges problémahelyzetet teremtünk.

Fejlesztésünk célja, azoknak a területeknek a rendezése, amelyeken gyermekeink teljesítményének elmaradását tapasztaljuk.

A fejlesztés kiindulópontja az a fejlettségi szint, ahol a funkciók még épek, jól működnek.

11.1.3. Tehetséges gyermekek

Célunk a gyermekek erősségeinek teljes körű, szabad kibontakoztatásának támogatása során a tehetségigéret felismerése, valamint a felismert tehetségterület szabad fejlődésének támogatása.

Feladataink:

- Tehetségfejlesztő tevékenységünkben a gyermekeink teljes személyiségfejlesztését támogatjuk, kiemelt jelentőséggel a szociális készségfejlesztésre.
- Az egyéni tehetségigéret gondozását a játéktevékenység keretén belül biztosítjuk, kiemelve a képességek, a kreativitás és a személyiség összehangolását.
- A tevékenységek alatt differenciálással gazdagítjuk a tehetségigéretes gyermek munkáját, mely során a gyermekek adottságaihoz igazítjuk az elvárásokat.

- Gyermekünk kreativitásának kiéléséhez az óvodai élet minden tevékenysége során biztosítjuk a helyet, időt, élményt, kreatív játékeszközöket biztosítunk.
- A gyermek tehetségének kibontakoztatása érdekében a szülők célirányos tájékoztatása lehetőségeiről.
- Egészséges önértékelés kialakítása.
- Amennyiben a tehetségigéretes gyermekeknél esetlegesen kiegyenlítetlen fejlődést tapasztalunk, az elmaradást mutató területek fejlődését kiemelten segítjük.

10.2.1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.

Célunk az esélyegyenlőség növelése, fokozott segítség biztosítása a gyermek részére a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

Feladataink:

- Törekszünk arra, hogy tudatos pedagógiai munkánk segítségével az esetleges otthoni környezet hiányossága miatti hátrányokat óvodai nevelésünk csökkenteni tudja.
- A gyermekek különbözőségének elfogadása.
- A család hagyományainak, szokásainak, kultúrájának, nevelési elveiknek tiszteletben tartása.
- Hátránycsökkentés.
- Képesé tenni gyermekeinket az iskolai beilleszkedésre.
- Tegyük képesé gyermekeinket a nyitottságra a külvilág felé.
- Gyermekekben pozitív énképet és önbizalmat alakítsunk ki.
- Az óvoda körzetében éló hátrányos helyzetű gyermek rendszeresen óvodalátogatásának nyomonkövetése. Fokozott figyelemmel kísérjük az esetleges hiányzásokat, azok indokoltságát.
- Együttműködó partneri kapcsolat kiépítése az érintett családokkal, a gyermek hátránycsökkentését segítő társszervekkel, az óvodai szociális segítővel, szakmai és szakszolgálatokkal.

- Kiemelt figyelmet szentelünk a kommunikációs nevelésre, a kognitív fejlesztésre, az érzelmi nevelésre és a szocializációra.
- Egészséges életmód szokásainak tudatosabb alakítása.
- A társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése.
- Igyekszünk a hátrányos helyzetből adódó lemaradásokat szakszerű, érzékeny pedagógiai szemlélettel, módszerekkel a szülőket is partnerré téve, velük együttműködve ellensúlyozni.

10.2.2. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek

Célunk, hogy amennyiben a gyermek tartós gyógykezelése az óvodába járást nem teszi lehetővé, együttműködjünk a gyermek fejlődése érdekében.

Feladataink:

- A szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk.
- Szükség esetén továbbirányítjuk a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

12. Speciális egészségügyi ellátást igénylő gyermekek

A speciális egészségügyi problémával érkező gyermekek ellátása a szülők és az óvoda szoros együttműködésében valósul meg.

Az 1-es típusú diabétesszel élő és a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek gyermekekről a jogszabályokban meghatározott keretek között gondoskodunk, az egészséges és biztonságos feltételek megteremtésével, valamint a speciális étrend biztosításával, ellátásukhoz az óvoda saját szabályzata az irányadó.

Speciális egészségügyi probléma esetén az intézmény a szülővel együttműködési megállapodást köt.

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.

Néhány magasabbra tud repülni, mint mások,

de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.

Miért is hasonlítanád össze őket?

Mindegyik más. Mindegyik különleges.

Mindegyik gyönyörű.”

(Ismeretlen szerző)

Érd, 2025.05.21.